

Déjà vu?

Er zijn mensen die menen dat alles al eens bedacht of gedaan is. Neem nu bijvoorbeeld het idee om tol te gaan heffen op bepaalde wegen met behulp van tolpoortjes. Niets nieuws onder de zon. De Romeinen deden het ons al voor.

Met het afschaffen van het procuraat lijkt het niet anders. Minister Korthals zegt hierover in het interview met Lex van Almelo: "Het kabinet heeft al in 1995 besloten het procuraat af te schaffen. Wij gaan dat temporiseren." Bij het inlezen voor de special Burgerlijk Procesrecht, stuitte ik op een toelichting op het wetsvoorstel van de commissie Gratama, in 1911 in het leven geroepen, in het *Advocatenblad* van 1921: "in de eerste plaats verdwijnt nu voorgoed de procureur van het tooneel en zijn daarmee meteen de zonderlinge en onoplosbare kwesties verdwenen waartoe zijn schijn bestaan af en toe aanleiding gaf." Het idee van de afschaffing van het procuraat mag dus bepaald een déjà vu heten.

Nog zo'n mooi voorbeeld: de invoering van comparitie na antwoord en daarmee het verdwijnen van het pleidooi. Van Nispen zegt hierover in zijn overzichtsartikel over het nieuw Burgerlijk procesrecht: "de schriftelijke voorbereiding van de zaak wordt zoveel mogelijk teruggebracht tot één ronde, gevolgd door een comparitie na antwoord. Met de comparitie hebben partijen hun recht op hun 'day in court' opgesnoept." Dezelfde gedachte leefde ook al bij de Staatscommissie Gratama. Enkele citaten. "Het zwaartepunt in het nieuwe proces is de terechtzitting". "Geen 'nadere' of 'nog nadere' conclusiën meer." "Zoo mogelijk wordt terstond vonnisgewezen."

Déjà vu of niet, het burgerlijk procesrecht kent een lange traditie van pogingen tot grondige herziening, zoals valt te lezen in de tijdsbalk in het artikel van Lex van Almelo. Wat opvalt is dat deze telkens stranden. Het nieuwe wetboek, bestaande uit zes delen, van de Staatscommissie Gratama haalt het

niet. Hetzelfde lot treft het wetsontwerp van Olivier/Borret (165/1867), de Staatscommissie Dorhout (1948) tot zelfs het wetsvoorstel 24.651 dat in 1998 twee jaar na indiening weer wordt ingetrokken. Steeds ontbreekt kennelijk het draagvlak, ondanks de luide roep van bij het proces betrokken spelers voor een fundamentele herbezinning. Of met de woorden van Van Mierlo in deze special: "Er was om een fundamentele herbezinning gevraagd, en die is er niet gekomen." Voor een grondige herziening is een cultuuromslag vereist en óók dat is eigenlijk niets meer dan een déjà vu. Justitie vindt dat er voldoende prikkels in het huidige wetsvoorstel zitten om tot zo'n herziening te komen en die zaten er óók in het wetsvoorstel van tachtig jaar geleden. ←

Hans Buskes
hoofdredacteur *Ordesspecial Advocatenblad*

Colofon

De special *Nieuw Burgerlijk Procesrecht* (nr. 15 van het *Advocatenblad*) is een uitgave van de Nederlandse Orde van Advocaten en is gekoppeld aan de Jaarvergadering van de Orde. Deze is gewijd aan de wijzigingen in het Burgerlijk Procesrecht en zal plaatsvinden op 28 september in Alkmaar. De inhoud van de special is onder redactie van de Nederlandse Orde van Advocaten.

Hoofdredacteur: Hans Buskes

Redactie: Marianne v/d Kleij & Els Neuman

Beeld: Erik de Vries, Gerard Verschooten, Jiri Büller & Hans Buskes

Concept cover: Hans Buskes & Stan Groenland

Coverillustratie: Stan Groenland

Vormgeving: Dimitry de Bruin & Marvin van der Sman

Aan deze uitgave werkten mee: Lex van Almelo, Hugo van den Bovenkamp, Christ'l Dullaert, Bart Gerretsen, Marek Guensberg, Toon van Mierlo, Constant van Nispen, Eva Schutte & Grada van Velzen.

Fotocredits: Korthals, deurwaarder en bewijsmateriaal (Erik de Vries). Van Mierlo (Gerard Verschooten), Guensberg (Jiri Büller) en infokatern (Hans Buskes)

Druk: Drukkerij Groen bv, Leiden

Advertenties:

Brouwer's Direct Marketing bv
Postbus 90, 2380 AB Zoeterwoude
T 071 589 76 21, F 071 589 05 80
E bdmbv@euronet.nl
Advertentietarieven op aanvraag
Personeelsadvertenties: f 3,70 per mm bij een kolombreedte van 40 mm
Inzendtermijn afl. 15: 7 september 2001
afl. 16: 21 september 2001

Abonnementen:

Alle advocaten, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Voor adreswijzigingen kunnen zij terecht bij: de Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag (Neuhuyskade 94, 2596 XM Den Haag), T 070 335 35 35, F 070 335 35 31
Niet-leden betalen f 290 of e 131,60 per jaar (incl. BTW, verzendkosten en jaarband). Studenten 50% korting.

Abonnementen kunnen schriftelijk worden opgezegd tot uiterlijk twee maanden voor beëindiging van het lopende abonnement. Elsevier Klantenservice verzorgt de abonnementenadministratie voor niet-leden: Elsevier bedrijfsinformatie bv, afdeling Klantenadministratie, postbus 808, 7000 AV Doetinchem. T 031 435 83 58, F 031 434 90 48, E klantenservice@ebi.nl
Losse nummers: f 15

© Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit blad mag worden veeleuvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (art. 16 Auteurswet) dient men zich tot de uitgever te wenden.